

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pōli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrť leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrť leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 26. julija 1876.

O b s e g : Opomin vinorejcem zarad Mariborske razstave. — Kam pridemo, če se bodo gozdi tako pokončevali, kakor se pokončavajo že več časa? — Junica ali telica, ki pred teletom molze. Na hvalo Muricodolskim kravam. — M. Kozinova izreja žlahnega sadja po odrezanih mladikah. — Kmetijski zgodovinski spomini vsega sveta vredjeni po mesecih. (Dalje.) — Šiba ali ne šiba v ljudski šoli? — Šolam pa tudi majhnim cerkvicam priporočano. — Zapisnik 38. odboro ve skupščine Matice slov. 13. julija 1876. (Konec.) — Pogled na Turško bojišče. — Naši dopisi. — Novi čar.

Gospodarske stvari.

Opomin vinorejcem zarad Mariborske razstave.

Da oni vinorejci, ki nameravajo v Mariborsko vinsko razstavo kaj poslati, ne zamudijo časa za napoved tega, kar mislijo poslati, opomnimo jih, da to zadnji čas storé do konca tega meseca po oglasilnih listih, ki jih je vodstvo za take oglase izdalo.

Kdor tacega oglasnika nima, naj se nemudoma obrne do kmetijske družbe, ki mu ga rada pošlje.

Glavni odbor družbe kmetijske Kranjske v Ljubljani 23. julija 1876.

Kam pridemo, če se bodo gozdi tako pokončevali, kakor se pokončavajo že več časa?

„Novice“ so unidan vnovič s toplo besedo priporočale umno gospodarstvo z gozdi in ne morejo prenehati s tem priporočilom. Dokazali smo že večkrat veliko korist gozdov, — vsaj potrebo njihovo previdi vsak. Po vsi Evropi, razen Rusov, tožijo, da lesa zmanjkuje in da so se drva zeló podražila.

Veliko gozdov je minulo, drugi so zeló redki, in kjer je še pred nekoliko leti dovolj lesá bilo, so zdaj goličave ali pa polje; po drugih bolj gorkih krajih pa so iz hostnih gričev naredili vinogorice ali kaj družega, in lesá je čedalje manj, potreba lesa pa čedalje več, in, ker je gozdov čedalje manj, kažejo se čedalje bolj še druge nadloge, med katerimi je posebno ena ta, da suša nastopa tam in dežja manjka, kjer ga v prejšnjih časih ni manjkalo, kajti drevje vleče oblake na-se, da spuščajo vlago na zemljo. Kjer pa so goličave, tare jih suša.

Dobro vemo, da nam bo ta ali uni nevednež pri tem v besedo segel ter rekel: ali ni bilo lani in letos dosti dežja in velicij povodinj; prazen strah je tedaj in le žuganje, da pokončavanje gozdov sušo dela! — Da tak ugovor celó na slabih nogah stoji, to pač vsak umen človek razvidi na prvi hip. To ne gré za to, kakošno nenavadno vreme je eno ali drugo leto, ko je dežja ali snega veliko, drugo pa manj, — ne zato, da je eno leto bolj, drugo manj vroče v krajih, ki ne spadajo med vroče kraje itd. Vsaj imamo tudi katero leto živinske kuge, drugo pa ne itd.

Če tedaj govorimo o škodi pokončavanja gozdov, ne veljá to nenavadnim letom, ampak navadnim razmeram krajev.

Dokazati pa nevernim Tomažem škodo pokončavanja gozdov, navajamo danes tukaj nekaj družega.

Učeni naravoslovec c. kr. dvorni svétnik Wex je geografični družbi na Dunaji te dni iz svojih poizvedeb in preiskav poročal, da zadnjih 50 let je Odra za 11, Laba (Elbe) za 17, Ren (Rhein) za 24, Visla (Weichsel) za 26, Donava celó za 55 palcev bolj plitva postala. On v soglasji z družimi učenjaki trdi, da čedalje manj vode je nasledek neizmerne vničevanja gozdov, katero — poleg druge škode kmetijstvu — bode še reke v navadnih letih tako plitve naredilo, da ladij in čolnov ne bodo mogle nositi.

Zapomnimo si to in namesti preobilnih sekir vzmimo gozdnih semen v roke!

Junica ali telica, ki pred prvim teletom molze. Na hvalo Muricodolskim kravam.

Iz Postojne 20. julija.

Lansko leto 18. oktobra je bilo več goved Muricodolskega plemena (krav, junic in bikov) tukaj prodanih, ki so bila po sl. kmetijski družbi z denarno subvencijo vis. c. k. ministerstva kmetijstva nakupljena. Tudi jaz sem se te dražbe vdeležil in 2 junici kupil. Ena izmed njih je bila za brejo prodana, ki mi je res tudi letos 1. svečana lepega junca storila; druge pa, ki tisti čas gotovo še ni bila leto stara, nisem kupil za brejo, kar mi je bilo prav všeč. A čez 4 mesece pa z nevoljo zapazim, da bi tudi ta junica utegnila breja biti. In to je bilo tudi res, se vé, da najmanj pol leta prezgodaj. Brž ko ne po mojih mislih med potoma iz Štajarskega na Kranjsko postala je breja, ker so bili biki in junice vkup.

Junica je sedaj začela na vimenu lepo pripuščati. Moj kravar je menil, da je treba junico omolsti, češ, da ima zaradi mleka trdo vime; a jaz nisem bil njegovih misel, temveč menil sem, da ima vime le zateklo. Prišedši pa drugi dan v hlev, zagledam, da junici iz vseh 4 dojivnic (sèsec) mleko teče. Zdajci ukažem dekli, naj pomolze junico, in to se je zgodilo 8. dne t. m. Od tega dne do 18. t. m. smo molzli kravico, in ta dan se je tudi vtelila. Imela je ves ta čas — tedaj pred